
زبان و تفکر

(مجموعه مقالات زبان شناسی)

نوشته

محمد رضا باطنی

فهرست

۷	پیشگفتار
۹	زبان‌شناسی نوین
۲۵	زبان و زبان‌شناسی
۳۳	پیشنهادهایی درباره تقویت و گسترش زبان فارسی
۷۵	رابطه خط و زبان
۸۵	پدیده‌های قرضی در زبان فارسی
۱۰۳	زبان به عنوان دستگاهی از علائم
۱۱۹	روان‌شناسی زبان
۱۳۳	رابطه زبان و تفکر
۱۴۳	یادگیری و رشد زبان در کودک
۱۵۳	زبان‌شناسی و تدریس زبان‌های خارجی
۱۶۳	مقایسه بعضی از خصوصیات ساختاری زبان فارسی و انگلیسی
۱۷۵	مقایسه اجمالی دستگاه صوتی فارسی و انگلیسی
۱۸۷	نسبیت در زبان
۲۰۷	رادیو و تلویزیون، دو قیم زبان فارسی!
۲۱۱	آموزش زبان خارجه در سطح دانشگاه
۲۲۳	هم‌معنایی و چندمعنایی در واژه‌های فارسی

پیشگفتار

این کتاب مجموعه‌ای است از مقالاتی که نگارنده در دو سه سال اخیر در زمینه زبان‌شناسی نگاشته است. به غیر از مقاله سوم «پیشنهادهایی درباره تقویت و گسترش زبان فارسی» و مقاله آخر «هم‌معنایی و چندمعنایی در واژه‌های فارسی» بقیه مقالات قبلاً در مجلات مختلف به چاپ رسیده و با تغییرات جزئی در این کتاب تجدید چاپ شده است. «پیشنهادهایی درباره تقویت و گسترش زبان فارسی» نخست به صورت طرحی برای وزارت فرهنگ و هنر نوشته شد و سپس قطعاتی از آن در روزنامه آیندگان انتشار یافت و اینک یکپارچه در این مجموعه به چاپ می‌رسد. «هم‌معنایی و چندمعنایی در واژه‌های فارسی» مقاله‌ای است که به وسیله نگارنده در کنگره ایران‌شناسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی در شهریورماه ۱۳۴۹ قرائت گردید. عنوان این کتاب از نام مقاله‌ای تحت عنوان «رابطه زبان و تفکر» گرفته شده است. هریک از مقالات واحد، مستقلی است که می‌تواند بدون توجه به مقاله قبل و بعد آن مطالعه شود، ولی در تنظیم آن‌ها سعی شده مباحث کلی‌تر حتی المقدور زودتر مطرح شود. این مقالات جنبه فنی زبان‌شناسی ندارد و در نوشتن آن‌ها خواننده غیرزبان‌شناس ولی علاقه‌مند به مباحث زبان‌شناسی مورد نظر بوده است.